خبر

جعفر میلی‌منفرد، سرپرست وزارت آموزش عالی در دولت اصلاحات درگذشت

جعفر میلی‌منفرد، سرپرست وزارت آموزش عالی در دولت اصلاحات، استاد و معاون اسبق دانشگاه صنعتی امیرکبیر و فعال سیاسی اصلاح‌طلب درگذشت. او در سال ۱۳۹۲ از سوی حسن روحانی برای تصدی وزارت علوم و تحقیقات به مجلس معرفی شد که موفق به اخذ رأی اعتماد نمایندگان نشد. جعفر میلی‌منفرد (زاده ۱۳۳۲ در تهران) پژوهشگر، استادتمام مهندسی برق دانشگاه صنعتی امیرکبیر و سیاست‌مدار اصلاح‌طلب ایرانی بود. وی دارای مدرک دکترای مهندسی برق قدرت از دانشگاه پاریس ۶ و عضو هیئت علمی دانشگاه صنعتی امیرکبیر بود. او دارای سوابق مختلف در وزارت علوم، تحقیقات و فناوری در دولت‌های پنجم، هفتم، هشتم و یازدهم بوده و در دولت دوم سیدمحمد خاتمی، پس از استعفای مصطفی معین، مدتی سرپرست وزارت علوم، تحقیقات و فناوری بود. میلی‌منفرد اولین وزیر پیشنهادی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری در کابینه حسن روحانی بود که موفق به اخذ رأی اعتماد از مجلس نهم نشد. وی از مجموع ۲۸۴ رأی مأخوذه با ۱۰۵ رأی موافق، ۱۶۲ رأی مخالف و ۱۵ رأی ممتنع موفق به کسب رأی اعتماد از مجلس نهم نشد. پس از رأی عدم اعتماد جعفر توفیقی به‌عنوان سرپرست وزارت علوم، تحقیقات و فناوری منصوب شد. میلی‌منفرد در دوره وزارت رضا فرجی‌دانا به معاونت آموزشی وزارت علوم منصوب شد که این انتصاب با مخالفت اصولگرایان مواجه و از دلایل استیضاح رضا فرجی‌دانا و عدم رأی اعتماد به دو گزینه بعدی وزارت علوم بود. محمد فرهادی پس از گرفتن رأی اعتماد مجلس، با استعفای میلی‌منفرد از معاونت آموزشی وزارت علوم موافقت کرد. وی روز ۱۸ خرداد پس از تحمل یک دوره بیماری درگذشت. جعفر میلی‌منفرد در خانواده‌ای متدین و آذری‌زبان در سال ۱۳۳۲ در تهران متولد شد. میلی‌منفرد مدرک کارشناسی خود را در رشته مهندسی برق قدرت در سال ۱۳۵۶ از دانشگاه صنعتی امیرکبیر دریافت کرد و پس از آن موفق به اخذ دیپلم تخصصی از مدرسه عالی سوپیلک (به فرانسوی: Supélec) در سال ۱۳۵۹ شد. میلی‌منفرد با پشت سر گذاشتن دوره کارشناسی ارشد خود در رشته مهندسی برق قدرت در دانشگاه پاریس ۶ در سال ۱۳۶۰، در نهایت مدرک دکترای مهندسی برق قدرت خود را نیز سه سال بعد از همان دانشگاه دریافت کرد. جعفر میلی‌منفرد حین تحصیل در مقطع دکتری در پاریس، با همراهی تعدادی از دانشجویان انقلابی، «کانون اسلامی دانشجویان در پاریس» را تأسیس کرد. او پس از این، مدتی نیز مسئولیت تشکیلات اتحادیه انجمن‌های اسلامی دانشجویان را در اروپا بر عهده گرفت و پس از بازگشت به وطن نیز به مدت پنج سال نمایندگی این اتحادیه را در تهران عهده‌دار بود. از سوابق اجرائی او می‌توان به موارد ذیل اشاره کرد: مسئول چهار دوره تقویتی کارشناسی ارشد ایثارگران کشور (۱۳۶۵-۱۳۶۹)، معاون امور جنگ دانشگاه صنعتی امیرکبیر (۱۳۶۶-۱۳۶۹)،معاون آموزشی دانشگاه صنعتی امیرکبیر (۱۳۶۸-۱۳۶۹)، سرپرست دانشگاه تفرش (۱۳۶۸-۱۳۶۹)، معاون دانشجویی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری (۱۳۶۹-۱۳۷۲)، معاون پژوهشی دانشگاه صنعتی امیرکبیر (۱۳۷۲-۱۳۷۶)، معاون دانشجویی و فرهنگی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری (۱۳۷۶-۱۳۷۹)، معاون فناوری وزارت علوم، تحقیقات و فناوری (۱۳۷۹-۱۳۸۱)،رئیس سازمان پژوهش‌های علمی و صنعتی ایران (۱۳۷۹-۱۳۸۱)، سرپرست وزارت علوم، تحقیقات و فناوری (۱۳۸۲)، قائم مقام وزیر و معاون طرح و توسعه وزارت علوم، تحقیقات و فناوری (۱۳۸۲-۱۳۸۴)، سرپرست گروه مکاترونیک دانشگاه صنعتی امیرکبیر (۱۳۸۴-اکنون)، مسئول قطب علمی قدرت دانشگاه صنعتی امیرکبیر (۱۳۸۵-اکنون)، معاون آموزشی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری (۱۳۹۲-۱۳۹۳)

گزارش

واکنش‌های تهران به تصویب قطع‌نامه در شورای حکام ادامه دارد

رفتاری سیاسی و غیرسازنده

شورای حکام آژانس بین‌المللی انرژی اتمی روز چهارشنبه گذشته با تصویب قطع‌نامه‌ای علیه ایران، از تهران خواست همکاری‌های خود را با این سازمان افزایش دهد و محدودیت‌های اخیر برای بازرسان این نهاد را لغو کند. این قطع‌نامه در حالی به تصویب رسید که از ۳۵ عضو شورای حکام، ۲۰ عضو به آن رأی موافق، دو عضو رأی مخالف و ۱۲ عضو نیز رأی ممتنع دادند. دو عضو مخالف این قطع‌نامه کشورهای چین و روسیه بودند. این قطع‌نامه با انتقاد تند ایران روبه‌رو شد. تهران در واکنش به تصویب قطع‌نامه، این اقدام را «سیاسی و غیرسازنده» خواند و وزارت خارجه ایران در بیانیه خود تأکید کرد: «صدور این قطع‌نامه، هیچ تأثیری بر اراده جمهوری اسلامی ایران برای ادامه بهره‌برداری صلح‌آمیز از انرژی هسته‌ای و عملیاتی‌ساختن طرح‌های توسعه‌ای هسته‌ای خود مطابق با حقوق کشور ذیل معاهدات ذی‌ربط بین‌المللی ندارد». بهروز کمالوندی، سخنگوی سازمان انرژی اتمی نیز گفت تهران در مقابل فشارهای سیاسی «کوتاه» نمی‌آید. دریابان علی شمخانی، مشاور سیاسی رهبری انقلاب نیز در حساب کاربری خود در شبکه اجتماعی ایکس نوشت: «از مذاکرات برجام تا اجلاس اخیر شورای حکام آژانس، آمریکا و تروئیکای اروپایی متناسب با ایفای نقش پلیس خوب و پلیس بد، سعی داشتند با ایجاد امیدواری دروغین در ایران، واکنش‌های کشورمان را در برابر سوءرفتارشان مدیریت کنند. هیچ‌گاه موفق نشدند و نخواهند شد». نمایندگی جمهوری اسلامی ایران در سازمان ملل متحد در نیویورک نیز در نامه‌ای به شورای امنیت در واکنش به نامه تروئیکای اروپا به شورای امنیت، ضمن رد ادعاهای مطرح‌شده علیه ایران، به تشریح مواضع خود پرداخت. در این نامه آمده است: «تروئیکای اروپا همچنان جمهوری اسلامی ایران را به عدم پایبندی به تعهدات برجامی متهم می‌کنند، درحالی‌که به عمد منشأ اصلی وضعیت کنونی را نادیده می‌گیرند». ایران تصریح کرده که تصمیم این کشور برای اتخاذ اقدامات اصلاحی کاملا مطابق با حق ذاتی‌اش طبق بندهای ۲۶ و ۳۶ برجام در واکنش به خروج یک‌جانبه آمریکا از این توافق و همچنین عدم پایبندی سه کشور اروپایی به تعهدات خود صورت گرفته است. نمایندگی ایران در این نامه خاطرنشان کرد: «هدف این تصمیم ایران که یک سال کامل پس از خروج غیرقانونی ایالات متحده و شکست سه کشور اروپایی در اجرای تعهدات لغو تحریم‌ها اتخاذ شد، کاملا واضح بود؛ بازگرداندن تعادل در تعهدات متقابل و منافع تحت برجام». در این نامه که ایروانی آن را قرائت کرد، همچنین آمده است: «این ادعا که تروئیکای اروپایی به‌طور مداوم به تعهدات خود در برجام پایبند بوده، نادرست است. برعکس، سه کشور اروپایی مکررا به تعهدات خود طبق بند ۲۰ ضمیمه V برجام عمل نکرده‌اند. این عدم انطباق قابل توجه هنوز ادامه دارد». نمایندگی ایران در این نامه با تأکید بر اینکه جمهوری اسلامی ایران به‌طور مداوم به تعهدات خود ذیل موافقت‌نامه‌های پادمان جامع (CSA) ازجمله از طریق حداکثر همکاری با آژانس بین‌المللی انرژی اتمی برای اجرای فعالیت‌های راستی‌آزمایی خود در ایران عمل کرده، نوشت: «تا به امروز، ایران تحت قوی‌ترین راستی‌آزمایی‌ها و فعالیت‌های نظارتی آژانس بوده است». در این نامه همچنین آمده است: «پایبندی جمهوری اسلامی ایران به تعهدات خود ذیل معاهده NPT پابرجاست. کشورهای طرف معاهده منع گسترش سلاح‌های هسته‌ای نباید از اعمال حقوق مسلم خود بر اساس این معاهده برای توسعه تحقیق، تولید و استفاده از انرژی هسته‌ای برای مقاصد صلح‌آمیز منع شوند».نمایندگی ایران افزوده است: «هرگونه ادعای خلاف آن بی‌اساس و قاطعانه مردود است. این ادعا که برنامه هسته‌ای ایران به نقطه بحرانی و غیرقابل‌برگشت رسیده است، همراه با ادعاهایی مبنی بر اینکه فعالیت‌های هسته‌ای صلح‌آمیز ایران تهدیدی برای صلح و امنیت بین‌المللی است، کاملا نادرست و بی‌اساس است».نماینده ارشد روسیه در آژانس بین‌المللی انرژی اتمی نیز در گفت‌وگو با بی‌بی‌سی گفت: «کشورهای اروپایی به جای زبان دیپلماسی، با زبان بلندگو با ایران صحبت می‌کنند؛ آنها فرصت برای حل مسائل با ایران را از دست دادند و تقصیر را به گردن ایران انداختند، این مسخره است».

«شرق» در گفت‌وگو با کارشناسان، ضرورت افزایش مشارکت در انتخابات را با نگاه به پروسه تأیید صلاحیت‌ها و اجتناب از جناح‌گرایی بررسی کرد

توصیه‌های یک دقیقه‌ای برای شورای نگهبان

عبدالرحمن فتح‌الهی

اولین گام از انتخابات ریاست‌جمهوری زودهنگام با ثبت‌نام ۸۰ نامزد در فاصله پنج‌روزه از دهم تا چهاردهم خردادماه برداشته شد و از صبح سه‌شنبه هفته گذشته (پانزدهم خردادماه) هم چشم‌ها به شورای نگهبان دوخته شده است تا فرایند بررسی صلاحیت کاندیداها پایان یابد. طبق زمان‌بندی انتخاباتی، احتمالا امروز شنبه تکلیف نامزدهای راه‌یافته به چهاردهمین دور انتخابات ریاست‌جمهوری روشن شود. البته آن‌طور که هادی طحان‌نظیف، سخنگوی شورای نگهبان، گفته، یک فرصت پنج‌روزه برای بررسی صلاحیت داوطلبان وجود دارد که قانون اجازه می‌دهد که پنج روز دیگر هم برای بررسی صلاحیت‌ها استفاده شود. اما طحان‌نظیف تأکید داشت که «بنای شورای نگهبان این است که در همان پنج روز اول نتایج بررسی صلاحیت‌ها اعلام شود. اما اگر نیاز باشد، ممکن است از پنج روز دوم هم استفاده کنیم». از منظر سخنگوی شورای نگهبان، «همه چیز به بررسی صلاحیت‌ها بستگی دارد». در پنج روز گذشته همه چهره‌های سیاسی و نیز رسانه‌ها از منظر خود درباره خروجی کار شورای نگهبان دست به گمانه‌زنی زده‌اند و سناریوها و گزاره‌های متفاوت و درعین‌حال متعدد و متضادی را مطرح کرده‌اند. برخی قائل به ادامه روندی هستند که در سال ۱۴۰۰ انجام شد و برخی هم معتقدند با توجه به عملکرد دولت سیزدهم و مهم‌تر از آن، افول مشارکت مردمی در سه انتخابات اخیر، اکنون روندی کاملا جدید در دستور کار قرار گرفته است و به همین واسطه امکان تأیید صلاحیت برخی افراد و به دنبال آن، ایجاد یک فضای رقابتی در چهاردهمین دوره انتخابات ریاست‌جمهوری وجود دارد. پیرو همین گمانه‌زنی‌ها، «شرق» هم در گفت‌وگویی با فعالان و چهره‌های سیاسی سعی کرده است توصیه‌ای یک‌دقیقه‌ای برای شورای نگهبان داشته باشد که به بهبود فضای انتخابات کمک کند.

گزینه وزن‌دار مقبول از هر طیف سیاسی تأیید صلاحیت شود

پیرو آنچه گفته شد، جلال میرزایی در مقام نماینده ادوار مجلس و استاد دانشگاه با توجه به گفته‌های روز پنجشنبه احمد جنتی، رئیس شورای نگهبان، دال بر اینکه «این شورا (نگهبان) تحت تأثیر فشارهای سیاسی در روند بررسی صلاحیت کاندیداهای انتخابات ریاست‌جمهوری قرار نمی‌گیرد»، آن را به فال نیک گرفته و در گفت‌وگو با «شرق» تأکید و تصریح دارد که «اتفاقا به دلیل آنکه برخی جریان‌های رادیکال در کشور با موج‌سواری سیاسی و رسانه‌ای از درگذشت سیدابراهیم رئیسی، سودای تداوم قدرت را دارند، سعی خواهند کرد از مسیرهای گوناگون شورای نگهبان را تحت فشار سیاسی قرار دهند تا اصطلاحا با برچسب‌زنی در قالب جریان غرب‌گرا، وابسته به برجام یا امثال آن برخی چهره‌های سیاسی را از گردونه رقابت‌های انتخابات ریاست‌جمهوری خارج کرده تا به دنبال آن، نوعی رقابت تضمین‌شده برای روی کار آمدن گزینه مدنظر خود شکل بگیرد». به‌همین‌دلیل میرزایی در ادامه توصیه یک‌دقیقه‌ای خود یادآوری می‌کند که «شورای نگهبان جا دارد که تحت تأثیر این فشارهای سیاسی مخرب قرار نگرفته و با توجه به مصالح و منافع ملی و همچنین شرایط بغرنج داخلی به‌ویژه در عرصه اقتصادی و معیشتی و همچنین با در نظر گرفتن وضعیت ملتهب منطقه و جهان، شرایطی را فراهم آورند که حداقل یک گزینه وزن‌دار مقبول از هر طیف سیاسی تأیید صلاحیت شود تا علاوه بر داغ‌شدن تنور انتخابات و رقابتی‌کردن آن، فضایی فراهم آید که باعث افزایش مشارکت شود».

اصل ۳۷ قانون اساسی، ملاک عمل شورای نگهبان باشد

سیدجلال ساداتیان هم در توصیه یک‌دقیقه‌ای خود به «شرق»، با ارجاعی به نام «شورای نگهبان قانون اساسی» تأکید دارد که «این شورا باید به اصل وظیفه خود یعنی نگهبانی از قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران بازگردد و به این واسطه، مبنای هرگونه عمل در این شورا و همچنین تأیید و ردصلاحیت‌ها بر مبنای قانون اساسی باشد». در سایه نکته یادشده، سفیر پیشین ایران در انگلستان و نماینده مجلس چهارم تمرکز و توجه به اصل ۳۷ قانون اساسی را جدی‌ترین توصیه خود به شورای نگهبان می‌داند که ذیل آن بیان شده است: «اصل، برائت است و هیچ‌کس از نظر قانون مجرم شناخته نمی‌شود، مگر اینکه جرم او در دادگاه صالح ثابت شود». از این نظر، ساداتیان هم همسو با آنچه از زبان جلال میرزایی عنوان شد، تأکید دارد که «نباید رفتارهای سیاسی یا احیانا فشار برخی جریان‌ها که در ادوار گذشته باعث بدسلیقگی در پروسه بررسی صلاحیت نامزدهای انتخابات ریاست‌جمهوری شد، این بار مبنای عمل باشد».

شورای نگهبان به استقلال رأی خود بازگردد

حشمت‌الله فلاحت‌پیشه هم در توصیه یک‌دقیقه‌ای خود از زاویه‌ای متفاوت به موضوع ورود کرده و بر پارامتر «استقلال رأی شورای نگهبان در بررسی روند صلاحیت نامزدهای انتخابات ریاست‌جمهوری» تمرکز می‌کند و پیرو آن به «شرق» می‌گوید که «چون در ادوار گذشته، عملکرد مستقل شورای نگهبان با چالش و انتقاد همراه بوده است، اکنون در سطح افکار عمومی و رسانه‌ها این عملکرد به‌عنوان یکی از ذی‌نقشان کاهش مشارکت در انتخابات معرفی شده است». ازاین‌رو نماینده ادوار مجلس توصیه می‌کند که «شورای نگهبان قانون اساسی در بررسی روند صلاحیت نامزدهای انتخابات صرفا به مراجع ذی‌صلاح توجه کرده و بعد از استعلامات لازم، بدون توجه به برخی فشارها یا درخواست‌های سیاسی، نامزدها را فارغ از هرگونه جهت‌گیری سیاسی رد یا تأیید صلاحیت کند». این استاد دانشگاه در ادامه توصیه‌اش به «شرق» از کلیدواژه «مسئولیت تاریخی» یاد می‌کند و بر این باور است که «مناصب و پست‌ها برای افراد ماندگار نیست، اما مسئولیت تاریخی عملکرد آنها تا همیشه وجود دارد». به‌همین‌دلیل رئیس کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی مجلس دهم به‌جد معتقد است که «اگر شورای نگهبان به استقلال رأی خود بازگردد و هم‌زمان به مسئولیت تاریخی عملکردش در همه انتخابات‌ها، چه انتخابات ریاست‌جمهوری و چه انتخابات مجلس شورای اسلامی توجه داشته باشد، می‌تواند مانع از دامن‌زدن به شائبه‌های به‌وجودآمده درباره انتخابات آزاد و همچنین رقابت‌های انحصاری افرادی شود که سابقه، دانش یا تخصص لازم در حوزه ریاست‌جمهوری و نمایندگی مجلس را ندارند».

لزوم توجه هرچه بیشتر به توصیه‌های رهبری

محمد عطریانفر نیز در گفت‌وگو با «شرق» از اساس، مبنای تحلیل خود را روی آثار مخرب افول مشارکت مردمی بر عملکرد دولت‌ها می‌گذارد و در همین راستا ابتدا بیان می‌کند «به نظر می‌رسد مسئولان در یک آسیب‌شناسی به این جمع‌بندی رسیده‌اند که ضعف مشارکت مردمی در انتخابات پیشین ریاست‌جمهوری عارضه بسیار سنگینی برای دولت سیزدهم بود»؛ چراکه به نظر او، «این امر دلالت می‌کرد بر کاهش اعتماد عمومی به نهادهای تصمیم‌گیر که می‌تواند خسارت بسیار بزرگی را به کل نظام تحمیل کند»؛ بنابراین عضو شورای مرکزی حزب کارگزاران سازندگی در توصیه خود به شورای نگهبان در روند بررسی صلاحیت نامزدهای انتخابات ریاست‌جمهوری، با ارجاعی به فرمایشات هفته گذشته رهبر انقلاب باور دارد که «در این دوره از رقابت‌های انتخابات ریاست‌جمهوری فضایی به وجود آمده است که در سایه آن تلاش می‌شود تا آن عارضه ناشی از افول کاهش مشارکت مردم در انتخابات ۱۴۰۰ جبران شود». در نتیجه به گفته این فعال سیاسی، «ساده‌ترین، مقدماتی‌ترین و درعین‌حال در دسترس‌ترین راه‌حل برای افزایش مشارکت مردمی که به دنبال آن، بازسازی و احیای اعتماد افکار عمومی را در پی خواهد داشت، ایجاد فضای لازم برای حضور همه سلیقه‌ها و جریان‌های سیاسی در عرصه رقابت انتخابات است».

با توجه به آنچه گفته شد، عطریانفر «حضور همه جریان‌های سیاسی در انتخابات را منوط به آن می‌داند که نامزد اصلح هر جریان در رقابت‌ها شانس حضور برابر داشته باشد و طبیعتا در سایه این روش درست است که می‌توان یک انتخابات پرشور و به دنبال آن افزایش مشارکت مردمی را فراهم آورد». این عضو حزب کارگزاران به شکل مشخص موضوع شورای نگهبان را مدنظر قرار می‌دهد و باور دارد که «اگرچه مواضع یا عملکرد برخی از اعضای این شورا (نگهبان) می‌تواند مورد قبول طیفی از احزاب و جریان‌های سیاسی نباشد»، اما در کل به باور او «شورای نگهبان قانون اساسی نهاد محترمی است» و به‌همین‌دلیل او تأکید دارد که «نقد به اعضای شورای نگهبان را نباید به‌مثابه نقد به این شورا و این نهاد در نظر گرفت»؛ پس این فعال سیاسی در ادامه توصیه خاطرنشان می‌کند که «برای حفظ قداست شورای نگهبان و همچنین تحقق فرمایشات و توصیه‌های اخیر رهبری و نیز افزایش مشارکت مردمی هم که شده، باید این شورا با زاویه نگاه منطقی در روند بررسی صلاحیت نامزدهای انتخابات ریاست‌جمهوری عمل کند و اجازه دهد که چهره‌های شاخصی که از محبوبیت نسبتا مقبولی برخوردار هستند و مورد حمایت احزاب و جریان‌های سیاسی رسمی نظام جمهوری اسلامی ایران هستند، در این انتخابات حضور پیدا کنند».

شورای نگهبان برای یک بار هم که شده، سیاسی عمل کند

محمد مهاجری هم مانند محمد عطریانفر در گپ‌وگفتش با «شرق»، ابتدا نگاهی آسیب‌شناسانه را ملاک توصیه خود قرار می‌دهد و از زاویه کاملا متفاوتی بیان می‌کند که «شورای نگهبان در همه ادوار مختلف انتخابات‌ها عنوان کرده است هیچ‌گونه برخورد سیاسی یا جناحی در فرایند بررسی صلاحیت نامزدها ندارد». اما به گفته این فعال سیاسی و رسانه اصولگرا، «حتی اگر این گفته مقامات شورای نگهبان را هم بپذیریم، این چالش همواره بوده است که خروجی کارشان انطباق ندارد»؛ بنابراین مهاجری این سؤال کلیدی را مطرح می‌کند که «چگونه ممکن است شورای نگهبان الگوی این را داشته باشد که کار جناحی و سیاسی انجام نمی‌دهد، اما خروجی عملکردش همیشه سیاسی و جناحی ارزیابی شده است؟!». به دنبال طرح این پرسش، فعال سیاسی اصولگرا در توصیه خود به شورای نگهبان، تأکید می‌کند که «اتفاقا در این دوره از بررسی صلاحیت نامزدهای انتخاباتی هم که شده، شورای نگهبان برای یک بار وارد کار سیاسی شود و این قاعده‌ای را که عنوان می‌کند شورای نگهبان کار سیاسی و جناحی نمی‌کند، بشکند و اتفاقا به نفع افزایش مشارکت مردم در انتخابات روند بررسی صلاحیت‌ها را پی بگیرد» و در این صورت است که مهاجری، «خروجی و عملکرد شورای نگهبان را قابل دفاع و ارزشمند می‌داند». البته این فعال رسانه‌ای در تحلیل تفاوت عملکرد شورای نگهبان در سال ۱۴۰۰ با ۱۴۰۳ بر این باور است که «در فرایند بررسی نامزدهای سیزدهمین دوره انتخابات ریاست‌جمهوری برخی کاندیداها حذف شدند تا یک کاندیدای مشخص رأی بیاورد. اما اکنون به دلیل کثرت کاندیداها، سعی می‌شود برخی افراد را تأیید صلاحیت کنند تا برخی چهره‌ها رأی نیاورند».

بازگشت به مُرّ قانون

جلال جلالی‌زاده هم نگاهی آسیب‌شناسانه به فضای سیاسی کشور دارد و در گفت‌وگوی خود با «شرق»، معتقد است که «متأسفانه نوعی آفت جناحی و حزبی باعث شده است که شورای نگهبان و همچنین دیگر ارگان‌ها، نهادها و سازمان‌های ذی‌ربط در امر برگزاری انتخابات از عمل به وظایف مصرح خود در قانون دور شوند». او به شورای نگهبان توصیه می‌کند، «این بار در تحلیلی درست از وضعیت ملتهب و حساس داخلی کشور و همچنین نیم‌نگاهی به شرایط منطقه و جهان به نحوی عمل کند که از یک سو شائبه مهندسی انتخابات کنار گذاشته شود و هم‌زمان اجازه داده شود که نامزدهای اصلح فرصتی برابر و یکسان برای انتخاب‌شدن از طرف مردم را به دست آورند». در غیراین‌صورت جلالی‌زاده «بیم آن را دارد که در صورت تکرار سناریوی خرداد ۱۴۰۰، عملکرد شورای نگهبان به شکل جدی آسیبی بدون بازگشت و جبران‌ناپذیر به اعتماد عمومی خواهد زد». این استاد دانشگاه در ادامه بر شکاف بی‌سابقه سال‌های اخیر بین جامعه با صندوق رأی تمرکز می‌کند و باور دارد که خروجی شورای نگهبان می‌تواند به سهم خود مانع از تعمیق و تشدید این شکاف و تبدیل آن به گسل شود. جلالی‌زاده موضوع مطالبات، انتظارات و درخواست‌های متعدد و متنوع اقتصادی، سیاسی، اجتماعی، معیشتی، فرهنگی و... مردم در شرایط کنونی ایران از دستگاه اجرائی و شخص رئیس‌جمهور را ازجمله عوامل و پارامترهای کلیدی می‌داند که اگر در پروسه انتخابات و پیش‌ازآن، بررسی روند صلاحیت نامزدهای انتخابات ریاست‌جمهوری مدنظر قرار نگیرد، جامعه را به شکل بی‌سابقه‌ای به صندوق رأی ناامید می‌کند؛ پس نماینده مجلس ششم «خروجی شورای نگهبان را مهم‌ترین عامل بر روند کاهش یا افزایش مشارکت در انتخابات می‌داند».

شورا شرایط اقبال مردم به انتخابات را فراهم کند

احمد علیرضابیگی، نماینده ادوار مجلس نیز در این زمینه به «شرق» گفت: «انتخابات همواره فراز حساس کشور را شامل می‌شود؛ به‌ویژه الان که شرایط حساس‌تر است و ما یک انتخابات را پشت سر گذاشته‌ایم و می‌دانیم خلأ حضور مردم در انتخابات زیبنده جمهوری اسلامی ایران نیست. اصول و اساس قانون اساسی ما که برخاسته از انقلاب شکوهمندمان است، تماما بر مبنای همراهی و اراده مردم طراحی و ترسیم شده است. بنابراین علت این حضور کم نیز مشخص بوده؛ زیرا هرچه شورای نگهبان و دستگاه‌های اجرائی نسبت به موضوع انتخابات به صورت مضیق نگاه کنند، این نگاه سبب شده که میزان حضور مردم کاهش پیدا کند». او پس از آسیب‌شناسی کاهش مشارکت در انتخابات گذشته، تأکید کرد: «به نظر می‌رسد شورای نگهبان با تجربه‌ای که از اندوخته انتخابات‌های گذشته دارد، شرایط را به نحوی مهیا کند که بتواند اقبال مردم را داشته باشد. مردم کشور ما خود را با کشورهای دیگر مقایسه می‌کنند که ازجمله آنها می‌توان به ترکیه اشاره کرد که در انتخابات شهرداری‌ها حضور حدود ۸۵ درصدی را تجربه کرده است. درحالی‌که در انتخابات مجلس نصاب پایینی در انتخابات شرکت کردند که این نصاب برای مردم کشور ما مناسب نیست و مسئولان باید امور را جهت مشارکت حداکثری با تأیید صلاحیت افراد از سلایق مختلف آماده کنند».

زمینه مشارکت حداکثری با توجه به بیانات رهبری فراهم شود

عبدالوحید فیاضی، نماینده فعلی مجلس نیز در گپ‌وگفت خود با «شرق» گفت: «شورای نگهبان امور را بر مبنای قانون اساسی انجام می‌دهد و انتظاری که در این برهه داریم، تأکید بر این است که بر اساس اصول قانون اساسی، نقشی را که شورای نگهبان دارد ایفا کند و این عمل به وظیفه توسط شورای نگهبان نیز امری طبیعی است.

بحث دوم این است که شورای نگهبان حتما با توجه به تأکیدات مقام معظم رهبری مبنی بر حضور حداکثری، فضا را برای مشارکت بیشتر آحاد جامعه فراهم کند». او افزود: «آرمان مشارکت حداکثری و انتخاب اصلح؛ شورای نگهبان باید این دو مورد را زمینه‌سازی کند».

از همه سلایق سیاسی در میان نامزدها باشند

سارا فلاحی، نماینده مجلس دوازدهم، به «شرق» گفت: «ما داده‌هایی که شورای نگهبان درباره افراد در دست دارد، در اختیار نداریم؛ لذا نمی‌توانیم نسبت به احراز یا عدم احراز صلاحیت افراد نظر بدهیم. اما اگر از همه سلایق سیاسی که واجد شرایط هستند در میان نامزدهای ریاست‌جمهوری باشند، مردم قدرت انتخاب و آزادی عمل بیشتری دارند و می‌توانیم مشارکت بیشتری را داشته باشیم. البته اینکه تعداد زیادی از افراد اقدام به ثبت‌نام کنند، نشانه توسعه‌یافتگی نیست؛ زیرا بسیاری از افرادی که ثبت‌نام کرده‌اند برای ریاست‌جمهوری که مهم‌ترین جایگاه اجرائی کشور است، هیچ برنامه‌ای ندارند».

اخبار

کاندیداهای معرفی‌شده از سوی جبهه اصلاحات برای انتخابات ریاست‌جمهوری

جواد امام، سخنگوی جبهه اصلاحات، در توییتی نوشت: در نشست مجمع عمومی جبهه اصلاحات ایران، به ترتیب حروف الفبا، آقایان: عباس آخوندی، مسعود پزشکیان، اسحاق جهانگیری حائز دوسوم آرا به‌عنوان کاندیداهای معرفی‌شده از سوی جبهه اصلاحات ایران شدند. همچنین خانم حمیده زرآبادی حائز بیش از نصف آرای مجمع عمومی شد. نامزد نهایی جبهه اصلاحات متعاقبا از بین همین افراد انتخاب می‌شود.

۱۱ عضو کابینه به شورای نگهبان در حمایت از اسماعیلی نامه نوشتند حمایت دولتی‌ها از یک نامزد

شرق: دیروز متن نامه دست‌نویسی در حمایت از اسماعیلی نامزد انتخابات چهاردهم و وزیر ارشاد کابینه سیزدهم، منتشر شد که ۱۱ عضو کابینه آن را امضا کرده و از شورای نگهبان خواسته بودند او را تأیید صلاحیت کند. این در حالی است که یکی از رسانه‌های اصولگرای نزدیک به دیگر نامزد انتخابات از احتمال رد صلاحیت اسماعیلی گفته بود و شانس او را برای عبور از فیلتر شورای نگهبان کم دانسته بود. جدا از دعوای درون‌جناحی اصولگرایان که حتی در میان دولتی‌ها هم رسوخ کرده و پنج عضو نامزدشده دولت هرکدام ساز خود را می‌زنند، این نامه به اعمال فشار دولتی‌ها بر شورای نگهبان تعبیر شده است. اعضای کابینه سیزدهم به دنبال احیای قدرت خود در کابینه چهاردهم این نامه را نوشته و امضا کرده‌اند. فشار به شورای نگهبان از سوی دولت مستقر مسبوق به سابقه نبوده و دولت‌ها در گذشته حتی در دولت احمدی‌نژاد حداقل ژست بی‌طرفی را رعایت می‌کردند اما ظاهرا برخی از اعضای کابینه سیزدهم نگران از نتیجه انتخاب مردم، به دنبال تأیید نامزد خود بوده‌اند و اکنون که نامه منتشر شده، رسانه نزدیک به دولت انتشار آن را بی‌اخلاقی دانسته و گفته این نامه محرمانه بوده و نباید منتشر می‌شده است.

ذوالنور در کنایه به قالیباف: مردم به نامزدی که زندگی خانواده‌اش شفاف نیست اعتماد نمی‌کنند

ذوالنور در سخنانی که در رسانه‌ها به حمله از سوی او به قالیباف تعبیر شده، گفته است: همان‌طور که مقام معظم رهبری فرمودند با دستمال کثیف نمی‌شود شیشه را تمیز کرد؛ متأسفانه مجموعه هفت‌سر اژدها که از تلویزیون پخش شد، براساس برخی از واقعیاتی بود که در کشور اتفاق افتاده و من باید بگویم که همان یک مورد نیست بلکه از موارد جاری زدوبند و مافیایی چندین هفت‌سر اژدها می‌توان ساخت؛ کسانی که متهم به چنین زدوبندها و فسادهایی هستند و وضع زندگی خانواده‌های‌شان شفاف نیست، اگر در انتخابات آمدند، مردم به آنها اعتماد نمی‌کنند. این افراد باید در مناظره‌های انتخاباتی و همچنین نزد دستگاه‌های نظارتی شفاف کنند و بگویند که قصه چیست و سپس راه راستی‌آزمایی را باز بگذارند تا مردم بدانند او می‌خواهد خدمت کند و برای جیب خودش و دوروبری‌هایش کاندیدا نشده است. او افزوده است: صداقت در خدمتگزاری برای مردم خیلی مهم است؛ مردم نباید در رفتار ما، فرزندان ما و همچنین اطرافیان ما با حرفی که می‌زنیم دوگانگی ببینند؛ مردم باید به چینش افراد نگاه کنند و ببینند فردی که می‌خواهد سکان را در دست بگیرد، اهل قدرت مافیایی و چینش آدم‌های خاص و در کل مهره‌چینی هست یا اینکه واقعا شایسته‌سالاری را عملی می‌کند؟

شریعتمداری از انتخابات کناره‌گیری نکرده است

به دنبال انتشار مطالبی در فضای مجازی مبنی بر کناره‌گیری محمد شریعتمداری به نفع اسحاق جهانگیری به‌عنوان گزینه نهایی مورد اتفاق جبهه اصلاحات، علی‌اصغر احمدی رئیس ستاد او، به این خبر واکنش نشان داد. احمدی با ابراز تعجب از محتوای منتشرشده، کناره‌گیری شریعتمداری را تکذیب کرد و گفت: این موضوع دروغ و بی‌پایه و اساس است. او انتشار این دست اخبار را شیطنت رسانه‌ای و فضاسازی برای انحراف اذهان عمومی دانست و تأکید کرد: با احترام به همه نامزدها، محمد شریعتمداری تا آخر در گردونه رقابت‌های انتخابات ریاست‌جمهوری خواهد ماند.